Klokkenluidersregeling QuaRijn

Inleiding

Deze regeling heeft tot doel dat QuaRijn zorgvuldig omgaat met een (vermoeden van een) misstand. In deze regeling staat voorop dat melders van een (vermoeden van een) misstand die te goeder trouw handelen, bescherming genieten. Voor QuaRijn is een voorziening voor het melden van een (vermoeden van een) misstand een belangrijk instrument om zo nodig haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. Een goede regeling draagt ook bij aan een open en veilige organisatiecultuur waarin de medewerkers zich betrokken voelen bij en verantwoordelijk voelen voor hun organisatie.

Naast deze regeling kent QuaRijn diverse andere manieren waarop medewerkers en andere betrokkenen vragen of signalen kenbaar kunnen maken. Te denken valt aan vormen van medezeggenschap, maar ook aan het houden van moreel beraad of het inschakelen van de ethische commissie van QuaRijn. Deze andere manieren hebben wellicht de voorkeur boven deze klokkenluidersregeling, zeker ook voor degene die een misstand vermoedt. Deze regeling is dan bruikbaar in situaties waarin diegene op een andere manier geen gehoor vindt voor zijn of haar signaal. Tegelijk wil QuaRijn hier benadrukken dat deze voorkeur geen drempel wil opwerpen om van deze klokkenluidersregeling gebruik te maken.

De brancheorganisaties in de zorg hebben de toepassing van de Governancecode Zorg als lidmaatschapsverplichting opgenomen. Met de toepassing van deze regeling geeft QuaRijn uitvoering aan artikel 2.5.2. van Governancecode Zorg die sinds 1 januari 2022 van kracht is. Dit model sluit tevens aan op de Wet bescherming klokkenluiders die op 17 februari 2023 in werking is getreden.

Thema 1 Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. *adviseur:* de natuurlijk persoon die het vertrouwen van de melder geniet en op wie vanuit diens beroep of ambt een geheimhoudingsplicht rust voor wat de melding betreft;
2. *bedrijfsgeheim*: zoals bedoeld in de Wet bescherming bedrijfsgeheimen (artikel 1);
3. *betrokken derde*:
   a. een derde die verbonden is met een melder en die kan worden benadeeld door de werkgever van de melder of een persoon of organisatie waarmee de melder anderszins in een werkgerelateerde context verbonden is, of
   b. een rechtspersoon die eigendom is van de melder, waarvoor de melder werkt of waarmee de melder anderszins werkgerelateerd verbonden is;
4. *bevoegde autoriteit:*
   - de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd;
   - de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA);-
   - de Autoriteit Consument en Markt (ACM);
   - de Autoriteit Persoonsgegevens (AP);
   - het Huis voor Klokkenluiders;
   - andere bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling aangewezen organisaties en bestuursorganen.
5. *Huis voor Klokkenluiders:* zoals bedoeld in de Wet bescherming klokkenluiders (artikel 3);
6. *melder:* een natuurlijk persoon die in de context van diens werkgerelateerde activiteiten een (vermoeden van) een misstand meldt of openbaar maakt; dit kan een werknemer te zijn, maar ook bijvoorbeeld een stagiaire, leerling, uitzendkracht of vrijwilliger*;*
7. *melding*: melding van een vermoeden van een misstand;
8. *meldkanaal*: de weg waarlangs en bij welke functionaris of instantie de melder een melding van een vermoeden van een misstand kan doen;
9. *misstand:*
   - een schending of een gevaar voor schending van het Unierecht, of
   - een handeling of nalatigheid waarbij het maatschappelijk belang in het geding is bij:
     i. een schending of een gevaar voor schending van een wettelijk voorschrift of van interne regels die een concrete verplichting inhouden en die op grond van een wettelijk voorschrift door een werkgever zijn vastgesteld, dan wel
     ii. een gevaar voor:
        - de volksgezondheid;
        - de veiligheid van personen;
        - voor de aantasting van het milieu of;
        - voor het goed functioneren van de openbare dienst of een onderneming als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.

   Het maatschappelijk belang is in ieder geval in het geding indien de handeling of nalatigheid niet enkel persoonlijke belangen raakt en er sprake is van oftewel een patroon of structureel karakter dan wel de handeling of nalatigheid ernstig of omvangrijk is;
10. *opvolging*: optreden van een werkgever of van een bevoegde autoriteit om de juistheid van de gedane beweringen van de melder na te gaan en zo nodig en voor zover bevoegd nader onderzoek te doen of maatregelen te treffen;
11. *Raad van Bestuur*: degene(n) die is (zijn) benoemd als (lid van) het bestuur van Stichting QuaRijn;

12. *Raad van Toezicht:* degenen die zijn benoemd als lid van de Raad van Toezicht van Stichting QuaRijn;
13. *richtlijn*: Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 (PbEU 2019, L 305);
14. *schending van het Unierecht (recht van de Europese Unie)*: handeling of nalatigheid die
    - onrechtmatig is en betrekking heeft op Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het in artikel 2 van de Richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen, of;
    - het doel of de toepassing ondermijnt van regels uit Uniehandelingen of beleidsterreinen die binnen het bedoelde materiële toepassingsgebied vallen (Richtlijn, artikel 2); voorbeelden van schendingen van het Europese Unierecht kunnen zijn het zich niet houden aan bepaalde Europese richtlijnen of verordeningen op het gebied van:
        - de vrijheid van personenverkeer en dienstverlening, waaronder discriminatie op grond van nationaliteit;
        - de vrijheid van goederenverkeer en regels ter bescherming van consumenten productveiligheid, productconformiteit en milieu;
        - de interne marktregels, waaronder regels over mededinging en staatssteun;
        - de mensenrechten en de rechtsstaat, waaronder bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen;
        - naleving van het Europese Unierecht door nationale overheden, waaronder ontbrekende implementatie van Europese richtlijnen en verordeningen.
15. *vermoeden van een misstand*: het vermoeden van een melder dat binnen de organisatie waarin de melder werkt of heeft gewerkt of bij een andere organisatie indien hij door zijn werkzaamheden met die organisatie in aanraking is gekomen, sprake is van een misstand voor zover het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die de melder bij zijn werkgever heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de melder heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een ander bedrijf of een andere organisatie;
16. *vertrouwenspersoon:* diegene die door de Raad van Bestuur is aangewezen om als zodanig voor Stichting QuaRijn te fungeren en van wie intern bekend is gemaakt dat hij of zij als zodanig fungeert; dit kan een interne en/of externe vertrouwenspersoon zijn;
17. *werknemer:* degene die via een arbeidsovereenkomst of op een andere wijze als ondergeschikte tegen vergoeding arbeid verricht ten behoeve van Stichting QuaRijn;
18. *werkgever*: degene die via een arbeidsovereenkomst of op een andere wijze arbeid laat verrichten of heeft laten verrichten;
19. *werkgerelateerde context*: toekomstige, huidige of vroegere werkgerelateerde activiteiten waardoor (los van de soort werkzaamheden) personen informatie kunnen verkrijgen over misstanden en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met benadeling als genoemd in thema 8 punt 2 als zij die informatie zouden melden.

Thema 2 Informatie, advies en ondersteuning voor de melder

1. De melder kan de vertrouwenspersoon raadplegen over een vermoeden van een misstand en zich desgewenst door deze persoon laten vertegenwoordigen.
2. De melder kan de vertrouwenspersoon verzoeken om informatie, advies en ondersteuning bij het vermoeden van een misstand. De vertrouwenspersoon vervult diens rol met gezag en geloofwaardigheid en onafhankelijk van (de leiding van) Stichting QuaRijn.

3. De melder kan de afdeling advies van het Huis voor Klokkenluiders verzoeken om informatie, advies en ondersteuning bij het vermoeden van een misstand.
4. De vertrouwenspersoon kan alleen als zodanig opereren als de vertrouwenspersoon niet betrokken is bij de feiten of omstandigheden die in de melding worden beschreven.
5. De melder kan zich – anders dan hierboven genoemd – door een natuurlijke persoon of rechtspersoon vertrouwelijk laten adviseren in het meldingsproces in een werkgerelateerde context. Belangrijk is daarbij dat de advisering vertrouwelijk is.

Thema 3 Melding

1. Een melder kan een melding doen van (een vermoeden van) een misstand binnen Stichting QuaRijn (waar hij werkt of heeft gewerkt) door a) intern te melden bij de Raad van Bestuur volgens de in deze regeling beschreven interne procedure of b) extern te melden bij de daartoe bevoegde autoriteit.
2. Indien de melding van een vermoeden van een misstand het functioneren en/of het handelen van de Raad van Bestuur betreft, vindt deze plaats aan de voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting QuaRijn.
3. De melder kan het vermoeden van een misstand ook intern melden via de vertrouwenspersoon van Stichting QuaRijn. In dat geval stuurt de vertrouwenspersoon de melding, in overleg met de melder en op de wijze zoals met de melder is overeengekomen, door naar de Raad van Bestuur – of in het geval dat thema 3 punt 2 van toepassing is de voorzitter van de Raad van Toezicht – met vermelding van de ontvangstdatum.
4. De melder kan ervoor kiezen deze melding anoniem te doen of niet.
5. Een melder kan op de volgende wijzen een melding doen: a) schriftelijk, b) mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsystemen, of c) op diens verzoek binnen een redelijke termijn door middel van een gesprek op een locatie. Een anonieme melding kan schriftelijk, mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsystemen of via de vertrouwenspersoon gedaan worden.

Thema 4 Vastlegging van een interne melding

1. De melder doet de melding op een van de manieren als genoemd in thema 3 punt 5 bij de Raad van Bestuur of de vertrouwenspersoon – en in geval van thema 3 punt 2 van toepassing is, de voorzitter van de Raad van Toezicht.
2. De melder kan ervoor kiezen om – anders dan genoemd bij punt 1 – de melding op een van de manieren als genoemd in thema 3 punt 5 te doen bij een leidinggevende die binnen Stichting QuaRijn een hiërarchisch hogere positie heeft dan de melder. In dat geval geeft die leidinggevende de melding in overleg met de melder en op een met de melder afgesproken wijze door aan de Raad van Bestuur resp. de voorzitter van de Raad van Toezicht. De leidinggevende beoordeelt de melding zelf niet en doet hierover geen uitspraak.
3. Indien de melder de melding van een vermoeden (deels) mondeling doet bij de Raad van Bestuur – en in het geval dat thema 3 punt 2 van toepassing is, de voorzitter van de Raad van Toezicht – draagt deze, in overleg met de melder, zorg voor of a) een schriftelijke vaststelling hiervan en legt deze vastlegging ter goedkeuring en ondertekening voor aan de melder of b) het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm, waarbij voorafgaande instemming van de melder is gevraagd.
4. De melder ontvangt van de schriftelijke vastlegging een afschrift.

5. De Raad van Bestuur respectievelijk de voorzitter van de Raad van Toezicht stuurt binnen zeven dagen na ontvangst van de melding een ontvangstbevestiging aan de melder. In de ontvangstbevestiging wordt verwezen naar de oorspronkelijke melding.
6. Indien de melder de melding van een misstand (deels) mondeling doet, draagt de Raad van Bestuur of de vertrouwenspersoon – en in geval van thema 3 punt 2 van toepassing is, de voorzitter van de Raad van Toezicht – in overleg met de melder, zorg voor een schriftelijke vastlegging hiervan en legt deze vastlegging ter controle, correctie en ondertekening voor akkoord voor aan de melder.
7. De melding zal worden geregistreerd in een daarvoor ingericht register.

Thema 5 Vertrouwelijkheid melding en identiteit van de melder (en van degene aan wie de misstand wordt toegeschreven)

1. De Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht en/of de vertrouwenspersoon draagt/dragen er zorg voor dat de informatie over de melding zodanig wordt bewaard dat deze fysiek en digitaal alleen toegankelijk is voor degenen die bij de behandeling van de melding betrokken zijn.
2. Alle personen die betrokken zijn bij een melding of het onderzoek naar een vermoeden van een misstand, maken de identiteit van de melder en de informatie aan de hand waarvan direct of indirect de identiteit van de melder kan worden achterhaald niet bekend zonder uitdrukkelijke schriftelijke instemming van de melder. Daarnaast is iedereen die daarbij beschikking krijgt over gegevens waarvan die persoon het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, verplicht tot geheimhouding van de gegevens behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit diens taak bij de uitvoering van de wet de noodzaak tot mededeling voortvloeit. In dat geval zal de melder in beginsel hiervan vooraf in kennis worden gesteld met een schriftelijke toelichting van de redenen voor de bekendmaking, tenzij die informatie het gerelateerde onderzoek of de gerechtelijke procedure in gevaar zou kunnen brengen.
3. Onder gegevens met een vertrouwelijk karakter worden in ieder geval begrepen: a) gegevens over de identiteit van een melder en van degene aan wie de misstand wordt toegeschreven of met wie die persoon in verband wordt gebracht en informatie die daartoe herleidbaar is, en b) informatie over een bedrijfsgeheim.
4. Indien het vermoeden van een misstand is gemeld via de vertrouwenspersoon en de melder geen toestemming heeft gegeven diens identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de vertrouwenspersoon en stuurt de vertrouwenspersoon dit onmiddellijk door aan de melder.
5. Een persoon die onderwerp is van de melding:
   a. heeft recht op een vertrouwelijke omgang met diens gegevens en identiteit;
   b. wordt van het onderzoek op de hoogte gesteld en gehoord tijdens het onderzoek;
   c. krijgt inzage in het gespreksverslag en de mogelijkheid hierop commentaar te geven;
   d. wordt geïnformeerd over de uitkomst van het onderzoek en krijgt de gelegenheid hierop desgewenst te reageren.

Thema 6 Standpunt

1. De Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht voert een zorgvuldig onderzoek uit naar het gemelde vermoeden van een misstand. Tijdens het onderzoek zal de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht de melder en degene aan wie de

misstand wordt toegeschreven horen. De Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht kan voor de uitvoering van het onderzoek een interne of externe onderzoeker aanstellen. Deze onderzoeker heeft zich te houden aan de vertrouwelijkheid zoals beschreven in thema 5 en voert zijn taken uit onder de directe verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur respectievelijke de Raad van Toezicht.

2. Indien de melder de melding bij de vertrouwenspersoon heeft gedaan en de melder diens identiteit niet bekend wil maken, dan zal de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht zijn vragen schriftelijk aan de melder stellen via de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon zal de vragen doorgeven aan de melder die de vragen schriftelijk en anoniem kan beantwoorden. Vervolgens zal de vertrouwenspersoon de antwoorden op de vragen anoniem doorgeven aan de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht.
3. Binnen een redelijke termijn van ten hoogste drie maanden na de ontvangstbevestiging krijgt de melder van de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht of de vertrouwenspersoon schriftelijk nadere informatie over de beoordeling en voor zover van toepassing de opvolging van de melding. Het standpunt wordt geformuleerd met inachtneming van het eventueel vertrouwelijke karakter van de te verstrekken (bedrijfs-)informatie en de ter zake geldende wettelijke bepalingen zoals privacyregelgeving.
4. De Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht zal in een gesprek met de melder dan wel de vertrouwenspersoon het inhoudelijke standpunt omtrent het gemelde vermoeden van een misstand toelichten en de melder in staat stellen hierop te reageren.

Thema 7 Externe melding

1. Naast intern melden kan de melder een redelijk vermoeden van een misstand ook extern melden bij een daartoe bevoegde autoriteit.
2. Ondanks de mogelijkheid tot het rechtstreeks doen van een externe melding, verdient het eerst doen van een interne melding verreweg de voorkeur. Niettemin is het aan de melder om te kiezen of hij eerst intern of rechtstreeks extern meldt.
3. Bij het genoemde onder punt 1 geldt dat de melding van het vermoeden van een misstand plaats dient te vinden aan die autoriteit die daarvoor naar redelijk oordeel het meest in aanmerking komt.

Thema 8 Rechtsbescherming melder en andere betrokkenen (benadelingsverbod)

1. De melder van een vermoeden van een misstand wordt tijdens en na de melding van een vermoeden van een misstand voor elke vorm van benadeling beschermd, onder de voorwaarde dat de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist is.
2. Vormen van benadeling, indien en voor zover deze verband houden met de melding van een redelijk vermoeden van een misstand die in ieder geval onder de in punt 1 bedoelde rechtsbescherming vallen, zijn onder andere besluiten gericht op:
   a. ontslag of schorsing, anders dan op eigen verzoek;
   b. een boete als bedoeld in artikel 650 van Boek 7 BW;
   c. demotie;
   d. het onthouden van bevordering;
   e. een negatieve beoordeling;
   f. een schriftelijke berisping;

g. overplaatsing naar een andere vestiging;
h. discriminatie;
i. intimidatie, pesterijen of uitsluiting;
j. smaad of laster;
k. voortijdige beëindiging van een overeenkomst voor het leveren van goederen of diensten en;
l. intrekking van een vergunning.

3. Onder benadeling wordt tevens verstaan een dreiging met en een poging tot benadeling. Het benadelingsverbod als genoemd in punt 1 geldt tijdens en na de behandeling van een melding van een vermoeden van een misstand, onder de voorwaarde dat de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de gemelde informatie over het vermoeden van een misstand op het moment van van de melding juist is.
4. Het benadelingsverbod als genoemd in punt 1 is op gelijke wijze van toepassing op degene die een melder bijstaat en op betrokken derden zoals de leidinggevende genoemd in thema 4 punt 2 en de onderzoeker genoemd in thema 6 punt 1.

Thema 9 Openbaarmaking

1. Om in aanmerking te komen voor rechtsbescherming bij openbaarmaking dient de melder voorafgaand aan de openbaarmaking eerst een melding bij de werkgever en/of een bevoegde autoriteit te hebben gedaan. Daarnaast dient de melder redelijke gronden te hebben om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende voortgang heeft. De melder kan zich hierbij baseren op de informatie die hij binnen een redelijke termijn heeft gekregen over de beoordeling of opvolging van de melding door de werkgever, dan wel een bevoegde autoriteit.
2. Indien de melder redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de misstand een dreigend reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang, er een risico bestaat op benadeling of dat het, als hij de misstand zou melden, niet waarschijnlijk is dat de misstand doeltreffend zal worden verholpen, komt hij in aanmerking voor rechtsbescherming. Daarnaast geldt – net als bij een melding – altijd de voorwaarde dat de melder redelijke gronden moet hebben om aan te nemen dat de gemelde informatie juist is.

Thema 10 Deze regeling

1. Deze regeling
   a. is vastgesteld door de Raad van Bestuur van Stichting QuaRijn op 22 januari 2024;
   b. heeft de instemming van de Ondernemingsraad van Stichting QuaRijn per 27 februari 2024;
   c. en treedt in werking op 1 maart 2024.
2. Deze regeling wordt algemeen bekend gemaakt en is te vinden op www.QuaRijn.nl.
3. Als vertrouwenspersoon in deze regeling is benoemd: mevrouw Sheila Peeters, bereikbaar via telefoon 0800 – 0 204 204 of 06 – 46 61 40 59 en e-mail: sheila.peeters@arboned.nl